

Profiluri

Am lăudat (și-o vom mai face, cu siguranță) profilurile închinatelor marilor actori (nu prea îndepărtatul Birlic ne urmărește cu stăruință), am subliniat (și-o vom mai face, cu siguranță) serviciul inestimabil adus, prin aceste portrete, evocări și re-trăiri artistice, generațiilor noi. Am sugerat (și-o vom mai face, cu siguranță, până la îndeplinirea dezirerului) ca respectiva activitate de profilare să-și îndrepte atenția și asupra dramaturgilor, regizorilor, scenografilor. Dar — completare ce ne-a sărit în ochi acum (cu întârzierea obișnuită atunci cînd ești prea aproape de obiectul examinat) — nu numai dramaturgilor etc., etc. afirmați pe scenă, ci și artiștilor (subliniez: artiștilor) creați și creatori la radio.

Mă gîndesc, firește, înainte de orice, la regizorii de pe Nufierilor, a căror misiune în viață e, cel mai adesea, confundată cu emisiunile radiofonice. De ce ne-am obișnuit ca ei să se afle congenital în serviciul colegilor de pe scena de scînduri, ca într-un raport de subordonare? Și de ce n-ar fi cazul să așteptăm, sub iscălitură de regizor la Național sau „Bulandra“, profilul teatral al lui Zirra, sau Paul Stratilat, sau Moruzan? (Am început cu doi „bătrîni“.) Întreprinderea ar fi nu numai morală, ci și revelatoare pentru istoria teatrului radiofonic. Am afla, de pildă, din aceste profiluri, că marii regizori-radio posedă și ei o operă. Am afla, de asemenea, că regizorii amintiți posedă, asemenea confratelui de la teatrele „adevărate“, idei despre artă, concluzii cu privire la raportul text-spectacol, observații despre natura publicului, viziuni despre viitorul teatrului. Și am mai afla, cu deosebire, că marii regizori-radio nu sînt incoleri și interșanjabili, ci posedă, fiecare, o personalitate, eventual

M. ALEXANDRU

Cronica

marcantă, un stil (iată, mi se pare, ceva la care nu-ți prea vine să gîndești) și un bilanț de contribuții proprii la dezvoltarea spectacolului pe unde.

Tendințe

Dac-aș lua (era să zic la întimplare, însă alegerea nu e determinată de hazard) cîteva scenarii de și despre azi difuzate în ultima vreme și aș încerca să le găsesc un numitor comun, ispitit sînt a nota la acestea o nevoie organică de a răspunde la întrebarea-întrebărilor: cum trăim? Aurel Storin, I. D. Șerban și mai puțin cunoscutul Liviu Gheorghiu (*Fereastră*, în regia lui Titel Constantinescu) se arată obsedați, în sensul foarte necesar și fertil al cuvîntului, de a-și ajuta ascultătorii să evite cursele distrugerii sau autodistrugerii. Pe Storin îl interesează realizarea individului (a se citi, inevitabil, tinărului). Tăios, fără țipete, limpede, fără simplisme, ironic, fără brutalități, comprehensiv, fără îngăduințe, stilist elegant, fără calofilie, tehnician excelent, fără lovituri groase, dramaturgul ascunde un paternalism surizător ce se exprimă prin voința de a arăta cu degetul: acolo-i fundătură, ia-o pe *vis-à-vis*.

I. D. Șerban e, dimpotrivă, un moralist colorat, cu seve și must, cu biciul pe personaje, aruncîndu-le într-o agitație neconținută, chinîndu-le plăcut, ridiculizîndu-le cu voioșie, trăgîndu-le blajin de urechi și lăsîndu-le, după tratament, facultatea de a deschide ochii.

Aparținînd, dacă nu greșesc, generației mai noi, Liviu Gheorghiu e stăpînit de aceeași repulsie față de fals și de aceeași nevoie de dezmeticire a eroului „căzut în cursă“, precum la sus-pomeniții reprezentanți ai generației de 40 de ani, vibrația morală din serisul său, despre care, fără îndoială, vom mai auzi, anunță o semnificativă continuitate.

Eminesciana 1977

ne-a atras atenția de două ori : în primul rînd, datorită faptului că, evitînd rutina, confortul și ispita ciclurilor „de serviciu”, inițiatorii au explorat și adus pe unde citeva texte mai puțin cunoscute ale marelui poet, intrate de-abia de curînd în conștiința publicului : *Decebal*, *Bogdan Dragoș* (aceste două texte teatrale prezentate în premieră radio-fonică) precum și, în colaborare secundă cu scena din Botoșani, lucrările *Enmi și Histrion*. În același timp (și — mai ales — spirit), regia (Titel Constantinescu) a pus în serviciul textelor eminesciene forțe actoricești de prim rang, precum Ion Marinescu,

Fory Etterle, Mircea Albulescu, Elena Bartok (a cărei voce încărcată de tragism ar merita, credem, o mult mai deasă prezență în serieri grele) etc. Deci, totul anti- de serviciu. Deci, totul, cu dorința, ba, mai mult, cu ambiția declarată de a celebra momentul printr-un efort original. Adică, real.

În al doilea rînd, această foarte reușită Eminesciană e de natură, parcă, a clarifica pe deplin calea aniversărilor, comemorărilor și ciclurilor, validînd și încurajînd străduirile către inedit. De la Caragialelele viitoare la toate ciclurile programate sau programabile (un Eftimiu, un Sorbul, un Ranetti Roman, un Camil Petrescu, un Tudor Mușatescu, un Kirîțescu, un Ciprian, un Sebastian, un Victor Ion Popa și — de ce nu ? — nu, maestrul în viață, precum Mircea Ștefănescu), animatorii teatrului la microfon au datoria (întrucît posedă știința și mijloacele) de a ne oferi, de fiecare dată, ediții surprinzătoare de opere alese.

FOTOCRONICA

Și elevii participă la Festivalul național „Cîntarea României”. Un prim atribut al prezenței lor : entuziasmul.

În fotografia noastră, elevii de la Liceul economic din Călărași își pot recunoaște colegii : ei sînt membri ai brigăzii artistice de agitație care va participa la faza județeană a Festivalului.

Rep.